№ 64   ۱۵ دیکابر. ۱۹۰۶ سنه. جمعه. ۱۲ ذو القعده ۱۳۲٤ سنه. ٦٤ نچی.

ГАЗЕТА
„Юлдузъ“
Цѣна 3 руб. ка годъ.
Редакція и Контора:
Казань, номера «Сарай» №1.
АДРЕСЪ:
Казань, редакція „ЮЛДУЗЪ“
Russie, Kazan, redaction
„Julduz“,
Плата за объявленія:
(25) и (15) коп.

یولدز

گازیته‌نڭ بهاسی:
برسنه اوچون (۳) صوم، آلتی آی
اوچون (۲) صوم، اوچ آی
اوچون (۱) صوم.
اداره‌سی پچه‌ن بازارنده (سرای)
مسافرخانه‌سنده ۱ نچی نومرده‌در.
محررینی هر کون کوندز ساعت
(۱۱) ده اداره‌ده کورمك ممکندر.
محرر وناشر: احمد هادی مقصودی.
سرکاتب ومدیر: علی اصغر کمال‌الدینف.

تکراری موجب اولمایان مقاله‌لر ممنونیت ایله قبول ایدلورلر. درج ایدلمه‌ین مقاله‌لر حقنده جواب ویرلمز واشتکا قبول ایدلمز.

برنسخه‌سی (۵) تیینلر. هفته‌ده اوچ مرتبه چغاچق ادبی، فنی، معاشی وسیاسی جریده‌ء ترکیه‌در. اون نسخه‌سی (۳۰) تیینلر.

۱۹۰٦ سنه **صباح کتبخانه‌سی** ۱ نچی اوکتابرده آچلدی
قزانده پچان بازارنده „بلغار“ نومرلری یورطنده
اسامی کتب کتبخانه‌دن بولمغان بعضی‌بر.. بیلرگه مبنی حاضرگه قدرلی چقمادقندن محترم صوراوچیلرغه بیارو ممکن دگلدر لکن باصلوب چقغاچده صوراوچیلرنڭ هر قایوسینه بیاریله‌چکدر.
صباح کتبخانه‌سینڭ وقتلی مدیری: عبدالولی احمداللین
مفصل اسامی کتب، هرکمگه بلا بدل بیاریلور.
تیلیگرام وخط ایچون آدرس: Казань, книгоиздательство „Сабахъ“

سنهء تأسیس ۱۹۰۱ **معارف کتبخانه‌سی** کتابچیلرغه بیوك اکرام!
کتبخانه‌مزده صاتلمقده اولان یاڭا کتابلر:
توشنو (اثر ح.)
دورت پرده‌لك کولنچ کامیدییه بهاسی ٦ تین. پوچطه ایله ۸ تین.
مکتب وملا (اثر هادی)
اصول عتیقه ایله تربیه ایدلمکده اولان مکتب حاللرینی تصویر ایدوچی منظوم بررساله‌در. بهاسی ۵ تین. پوچطه ایله ۷ تین.
اوچ صومغه قدر پوچطه مارکه‌سی مقبولدر. زاداتکه‌سز زاکازلر، کوندرلمس.
آدرس: Казань, Т-ва „Камалютдиновъ и К-о“

یولدز

یولدز گازیته‌سینه کیله‌چك ۱۹۰۷ نچی سنه اوچون مشتری دفتری آچلدی. بر سنه‌لك حقی (٤) صوم، آلتی آیلغی (۲) صوم، اوچ آیلغی (۱) صوم اولاچقدر.

هر آی باشندن مشتری قبول ایدلور. اوچ آیدن کیملك مشتری قبول ایدلمیه‌چکدر.

حاضردن یللق آقچه‌سینی توله‌ب یازلغان مشتریلرگه یولدزنڭ محرر ثانیسی (علی اصغر کمال) افندی اداره‌سنده آیده بر مقدارنده نشر قیلناچق (یاشن) اسمنده کولکی ومطایبه ژورنالی بوش یولّاناچقدر.

آدریسلر حاضرله‌و سببلی یولدزنڭ طابشرلووی کیچکمه‌سون اوچون گازیته آلاچقلرینی اداره‌گه تیزدن خبر بیرولرینی محترم مشتریلرمزدن جدی صورتده رجا ایده‌مز.

یولدز کیله‌چك ۱۹۰۷ نچی سنه‌ده چهارشنبه جمعه و یکشنبه کونلرنده هر هفته‌ده اوچ مرتبه نشر قیلناچقدر.

یولدزنڭ پروگرامی بیك واسعدر وقت و زمانینه موافق روشده هر درلو اخبار ومعلوماتدن خبر ویره‌چکدر.

خصوصا اهل اسلامغه مناسبتی اولان خبرلرگه آیروچه دقت ایده‌چکدر.

جریده‌لرگه صیبارلق مقدارنده یولدزده هر وقت فنی مقاله‌لرده یازلاچقدر.

خصوصا فنی هنر وتجربه‌لرنڭ یاڭالری دائما اخبار وبیان ایدیله‌چکدر.

هیئت اداره.

تش طبیبی
Г. М. КОППЪ گ. م. کوپپ
گاستینو دۆوراسکی اورامده تاۆلوفسکی یورطنده آورولرنی قبول ایتمکده‌در.

اداره‌ء روحانیه.

(دوخوۋنوی صابرانیه)

اوشبو سنه ابتدالرنده گازیته‌لرده دوخوۋنوی صابرانیه، مفتی وقاضیلردن بحث ایدوب تورلی فکرلر یازمق موداغه کرمش ایدی.

یولدزده هم بو خصوصده برایکی‌تورلی فکرلر یازلدی.

بعض گازیته‌لر دائما اداره‌ء روحانیه ایله مفتیلردن شکایت ایله طولمقده ایدیلر. معلوم‌یا، مودانڭ عمری اوچ آی مقدارنده برسیزوندن عبارتدر.

گازیته‌لر بوصوڭغی آیلرده اداره‌ء روحانیه مسئله‌سینی اونوتمشلر ایدی.

فقط بوکونلرده مفتی حضرتلرینڭ داخلیه وزیرینه ویرگان تیلیگرامی اداره‌ء روحانیه‌نی ینه خاطرگه کیتردی. لکن بودفعه یمان طرف ایله دگل، یاخشی طرف ایله.

بوکونلرده معارف وزیرینه ۳۱ نچی مارت نظامنده غیر روس قوملرنڭ مکتبلرنده اوقولاچق کتابلرنڭ روس حروفاتی ایله یازلمقلغی خصوصنده اولان ماده‌لرگه پروتیست مألنده تیلیگرامینه آفرین دیمکدن باشقه چاره یوقدر.

ینه برطاتلی خبر وار. برشهرده اینسپیکتور مدرس افندیگه «سزنڭ مدرسه‌گزده تاریخ وجغرافیه کبی دین اسلامغه تعلقی اولماغان فنلر اوقولمقده ایمش. حال بوکه نظام بوینچه روسیه‌ده دنیاوی فنلر هرمکتبده روس تلنده اوقولورغه تییشلیدر» دیمش.

نیچك اولسه‌ده بوخبر مفتی حضرتنڭ قولاغینه ایرشمش ایکان.

حاضرده مفتی حضرت بو خبرنڭ اصلینی تفتیش قیلمقده‌در. اگرده اینسپیکتور بوسوزنی رسمی روشده سویله‌گان بولسه، مفتی حضرت بو خصوصده بیوك بر اش چغارو احتمالی وار.

چونکه هرمدرسه‌ده علوم دینیه ایله برابر منطق، حکمت، حساب، هندسه، هیئت کبی فنلرده تدریس قیلنمقده‌در. بو فنلر گرچه دینی اولماسه‌لرده، دین اسلامگه تعلقلری واردر. چونکه عقائد وعلم کلام دلیللرینی اوشبو فنلردن باشقه آڭلامق ممکن توگلدر. بناءعلیه بونلر اصلده دینی اولماسه‌لرده دینی مدرسه‌لرده اوقولورغه تییشلیدرلر.

نیته‌که روسلرنڭ دینی آکادیمیه وسیمیناریه‌لرنده‌ده منطق، فلسفه وحکمیات اوقولمقده‌در، شونڭ کبی بزنڭ مدرسه‌لرده‌ده دینگه تعلقلی فنلرنڭ اوقولمقلغی عجب توگلدر.

تاریخ وجغرافیه‌نڭ دینگه تعلقی ایسه، اثباتقه هیچ محتاج توگلدر.

واقعا روسیه‌ده ایسکی نظاملر بوینچه دنیاوی مکتبلرده فنلر روس تلنده اوقولمقلغی لازمدر.

لکن مسلمانلرنڭ دینی اولان مدرسه‌لرنده بوحکم یورمسکه تییشلیدر. دینلرگه حریت اولدیمی، مدرسهء دینیه‌لرگه‌ده حریت ویرلورگه تییشلیدر.

همت قیلسه، مفتی حضرت بو خصوصده وزیرلر مجلسینه مراجعت قیلوب بربیاننامه آلمق ممکن اولور ایدی.

البته حکومت بوفتنه زماننده مدرسه‌لرگزده فنلر روسچه اوقولسون دیمس. دینی مدرسه‌لرنی دنیاوی اوچیلیشچه نظامندن استثنا قیلور. بواستثنا مدرسه‌لر اوچون دائمی بر قانون بولوب قالور ایدی.

اول وقت حاضرگی اونیۋیرستیتلر کبی مدرسه‌لرده آفتانومنی بولوب قالور ایدیلر.

یوقسه، حاضرگه قدر بزنڭ مدرسه‌لرنڭ هیچ برسینڭ رسما تصدیق قیلنلقلری یوقدر. هربرسی پاسپورتسز کشی حکمنده‌درلر. وقتی‌ییتدیمی حکومت مأمورلری پاسپورتلرینی تیکشره باشلایاچقدر. نیچك اولسه‌ده مدرسه‌لرنڭ هربرینی بر تدبیر ایله تیز رسمیتکه چغاروب قالدرمق لازمدر. زمانی‌ده حاضردر. یوقسه، بعض احتمالاته بناءً روسیه‌ده ریا کسیه قوّتلنسه‌ده، روس ملیتی قوّتلنسه‌ده نظاملر طغزلانور.

اتفاق مسلمین پارتیه‌سینڭ تنبیهنامه‌سی.

اتفاق مسلمین پارتیه‌سینڭ باش اداره‌سی موسکوۋاده‌گی مجلسنده مسلمان صایلاوچیلرغه طاراتمق اوچون روسچه بر تنبیهنامه ترتیب قیلمش ایدی.

بو تنبیهنامه ترجمه قیلنوب بر مقدار نشر قیلندی . گازیته‌لر آرقلی طارانورغه باصلغان نسخه‌لری یتشمه دکندن مآلینی اجمالاً‌فزان شیوه‌سینه نقل قیلوب یولدزغه درج قیلونی مناسب کوردك .

مسلمان صایلاوچیلرغه تنبیهنامه

معلومدر که تیز کوندن بوتون روسیه‌ده ایکنچی دوماغه چلینلر صایلاناچقدر . دوماغه اوزلرینه موافق کشیلرنی کوبره‌ك صایلار اوچون روسیه‌ده بولغان هر توْرلی خلق بیك اجتهاد ایته‌چکدر . هم ایته‌ده باشلادیلر روسیه‌ده یکرمی میلیون مقدارنده بولغان مسلمانلرده بو خصوصده غافل طورو هیچ تییشلی توگلدر .

روسیه‌ده مسلمانلر، نی قدر کوب اولسه‌لرده‘ بو کونگه قدر روسیه‌نك نظام اشلرینه هیچ قاتشا آلمیلر ایدی . حتی شهر وزیمیستوْا اشلرنده‌ده مسلمانلرنك هیچ دخلی بولمی ایدی . چونکه مسلمانلرده بو اشلر اوچون گلاسنی صایلاوغه کوب قاتشمیلر ایدی .

قاتشسه‌لرده ، گلاسنیلرنی کیره‌ك قدر نچه مسلماندن صایلارغه نظاملر ایرك بیره‌یلر ایدی . الحمدلله ایمدی بو فسولر کوته‌رلورگه وقت یتدی . ایسکی زاکونلرنك زمانغه موافق توگلگینی پادشاه حضرتلری اوزی‌ده بیان ایتدی .

ایمدی بوندن صوڭره روسیه‌ده هر بر خلق اوچون تیگز یورتله طورغان نظاملر چغارغه تییشلیدر . نظام قارشنده هر کم تیگز بولغانده غنه مسلمانلر تورلی قسولردن قوتلاچقلردر . نظاملری عدل بولغان مملکت خلقی غنه دنیاده طنچلق وراحتلك ایله عمر ایته‌در . شونك اوچون صایلاو زمانلرده .

« روسیه‌ده هر بر خلقنك بر درجه‌ده تیگز طوتلووی »

مقصدی هر بر مسلماننك خاطرنده بولمق تییشلیدر . بو مقصودغه ایرشو اوچون ١٧ نچی اوکته برده چقغان حریتلرده لازمدر ، شول سببدن صایلاوزماننده خاطرده طوتلاچق مقصدنك ایکنچیسی :

«١٧ نچی اوکته برحریتلرینك بالفعل میدانغه چغوویدر »

نیژنیده بوتون روسیه‌دن جییلمش تورلی طرف مسلمانلرینك مجلسنده قرار بیرلگان (اتفاق مسلمین) جمعیتی‌نك باش اداره‌سی مسلمانلردن صایلاوزماننده یوقاروده مذکور ایکی مقصودغه خلاف بولماغان وشول مقصودلرنی نظامغه کرتورگه طرشاچق کشیلرنی گنه صایلاولرینی اوتنه‌در.

ای مسلمانلر، شهرلرده‌ده آوللرده‌ده صایلاو مجلسلرینه کرورگه طرشگز . کرتلمی قالاچقگز معلوم بولسه ، وقتنده اوزگزنی تییشلی اورنینه معلوم ایتگز.

صایلاو اشی هر کمنك بر حقیدر . هیچ بر کشی اوزینك حقینی سببسز ضائع قیلماسقه تییشلیدر .

صایلاوده بر ایکی کشینك قاتشوویده قایسی وقتده بیك فائده‌لی بولوب کیته‌در.

صایلاو زماننده مسلمانلر اوز آرالرنده‌غی آچو واوپکه‌لرنی برطرفقه طاشلاب هر برسی بر کیڭاش و بر اتفاق ایله اش قیلو تییشلیدر.

بر نیچه کشینك آچووی سببلی دوماغه بر مسلمان صایلانا آلمی قالسه ، آنك اورنینه مسلمان بولماغان باشقه بر کشی صایلاناچقدر.

شول روشچه بر نیچه کشی یوق بار آچولری ایله بوتون روسیه مسلمانلرینه ضرر کیترگان بولاچقدر. زینهار مسلمانلر بو مسئله‌نی بیك اعتبار ایله ملاحظه قیلاکورگز بر برگزگه خلافلق قیلشقان بولوب ملت اسلامیه‌گه ضرر وخیانت قیلماگز.

اتفاق ایله اش قیلغانده مسلمان کوب بولغان طرفلرنك هر برسندن صایلاوچیلرنی‌ده مسلماندن صایلامق ممکندر.

صایلاوچی مسلمانلر کوب بولغانلق‌غنه دوماغه مسلمان چلینلر کوبره‌ك کره آلاچقلردر.

اگرده صایلاوچیلقغه هر طرفده مسلمانلر آز صایلانسه‌لر ، دوماده مسلمان چلین بیك آز بولور . دوماده مسلمان چلین آز بولسه ، یاڭا چغاچق نظاملر مسلمانلرنك دینلری اوچون‌ده دنیالری اوچون‌ده فایده‌لی بولماس اهل اسلام فائده‌سینه هیچ کم طرشماس. شونك اوچون بو طوغریده غافل بولوب قالو هیچ معقول توگلدر .

(اتفاق مسلمین) جمعیتی یوقاریده یازلغان تیگزلك وایرکنلك قاعده‌لرینی میدانغه چغارو حقنده بیك طرشونی تلیدر .

آندن باشقه بو جمعیت روسیه‌ده هر بر تورلی خلقغه فائده‌لی نظاملر چغووینی استیدر . مثلا: آول خلقینك باصولرینی آرتدرو، اشچیلر-نك معیشتلرینی راحت قیلو ، هر کمنك بالا-سینی آقچه‌سز اوقوتدرو ، ایمانا ونالوکلرنی کیمتو، هر طرف خلقی اوزی‌تله گانچه معیشت قیلورغه ایرکنچیلك‌لر یاصاو وهر جهتدن خلقنك راحتلکینه طرشو کبی الوغ قاعده‌لر اتفاق مسلمین پروگرامنده مذکوردرلر .

ای مسلمانلر، صایلاوچیلقغه‌ده دوماغه‌ده هر طرفده ممکن قدر کورکام خلقلی عدل مسلمانلرنی کوبره‌ك صایلارغه طرشگز.

اگرده آزلغگز سببلی دوماغه چلینلرنی مسلمانلردن‌غنه صایلاو ممکن بولماسلق بولسه، اول وقت روسیه‌ده هر بر خلق اوچون تیگزلك وایرکنلك دعوا قیلا طورغان پارتیه‌لر ایله اتفاق قیلشگز . شول روشچه‌که آنلردن‌ده بر نیچه چلین صایلارغه وعده قیلگز. آنلرده مسلمانلردن بر نیچه چلین صایلارغه وعده قیلورلر.

بر کره وعده قیلشدقدن صوڭره هیچ بر پارتیه وعده‌سینه شاید خلافلق قیلماس. مسلمانلرنك وعده‌ده طوراچقلری ینه معلومدر.

مسلماندن چلین صایلاو هیچ ممکن بولمی طورغان ییرلرده‌ده صایلاوغه قاتشمی قالا کورمه‌گز.

آنده‌ده باشقه ملتلردن عمومی مساوات وحریت طرفنده یعنی تیگزلك وایرکنلك طرفنده بولغان پارتیه‌لرگه یاردم ایتگز.

روسیه خلقی آراسنده کامل تیگزلك ایله بالفعل ایرکنلکلرگه خلاف بولغان پارتیه‌لرنك چلینلری اهل اسلام اوچون فائده‌لی توگلدرلر.

بوندی پارتیه‌لر روسیه‌نك نظاملرینی اوزفائده‌لرینه قاراب یاصاب باشقه خلقلرنی قسونی واوزلری‌گنه اوستکه چغونی تلی طورغان خلقلردر.

بزنك مسلمان پارتیه‌سی یعنی (اتفاق مسلمین) جمعیتی‌ایسه، بوتون روسیه‌ده هر کم وهر ملتنك کامل تیگزلك وایرکنلك ایله بر درجه‌ده فائده‌لانولرینی تلیدر.

اتفاقمزدن مقصود : بو کونگه قدر مسلمانلرنی قسو اوچون چغارلغان نظاملرنی بترودر. هم بوندن صوڭره دین ودنیامزغه ضرری بولو احتمال بولغان زاکونلرنی چغار-تماسقه طرشودر.

الله تعالی اوشبو مقصودمزگه ایرشونی تیزلکده نصیب ایله‌سون.

اتفاق مسلمین جمعیتینك باش اداره‌سی .

استامبولده یاپونلر.

روس – یاپون صوغشینك نتیجه‌لری مسلمان آگینتلرینك غیرت وهمتلری آرتوغه بیك زور سبب بولدیلر. حاضرده بو آگینتلر اسلام عالمینك هیچ بر پوچماقلرینی قالدرمایچه گیزوب بو نتیجه‌لرنی مسلمانلر آراسنده طاراتوب یورمکده‌لردر.

ترکیه طرفندن کوندرلمش مبعوثلر یاپون طوپراغینه آیاق باصماسدن مقدم باشلرینه قزل فسلر کییوب استامبولغه یاپونلر کیلوب یتوشدیلر. واوزلرینك اسلام دینینی اوگره‌نورگه کیلگانلکلرینی بیان ایتدیلر.

یاپونلر استامبولده باب عالینی ، وزیرلرنی ، زور مسجد جامعلرنی زیارت ایتکان شیکللی «یولدز» سراییند‌ه بیك الوغ احتراملر ایله قبول ایدلدیلر. حاضرگی کونده وزیرلرنك کابینیتلرنده ونفوذلی پاشالر وبکلرنك یورطلرنده عسکریلر آراسنده، تکیه‌لردن باشلاب ایڭ توبه‌ن قهوه خانه‌لرگه قدر هر یرده یاپونلرنك مسلمان بولولری حقنده سویله‌نمکده‌در.

یاپونلرنك اسلام دینینی قبول ایتوب دین قرنداشی بولاچقلری ترکلرنی بیك سویوندرمکده‌در.

بو کونده استامبول حاجیلر ایله طولودر. بو حاجیلر واسطه‌سی ایله‌ده یاپونلرنك مسلمان

مدرسه پوچماغندن.

٦٣ نچی نومردن ما بعد.

بالا بر یل اوقی، ایکی یل. غیرت همان وار. لکن نحو نهایتلرینده ، مدرسه تعبیرنچه شرح ملا خوان‌تیره‌لرینده بالاده بر سؤال اویانه باشلیدر. نحونی یخشی بله‌م بلوون لکن برده بوته‌ن تورلی نرسه‌لر بله آلمیم دیب اویلی باشلیدر. چونکه آنك مدرسه‌ده هر نرسه‌نی بیله چگم فکرینی اونتماگز– لکن بو سؤال آچیق تعبیر ایدلوب یتمای شرح ملا خوان اوزینك قوری نحوندن جمله وترکیباتدن باشقه آزغنه حیاته متعلق روحلی کوڭللی معلوماته بولغان احتیاجنی منطق طوتره‌چق دیب اویلیدر. ایڭ شبی منطق ایندی آنك دیب سویله گان سوزلرده شرح ملاخواننك بوزعمینی قوّتلیدر. منطق‌غه‌ده کیلوب یته‌در. ئلگی منطقغه توشکان یل بالا یاڭادن غیرتله‌نوب کیته‌در. اوقغان منطقینك توبسز ایکاننی، آندن ایکی تیننلك معلومات نافعه آلا آلمایه‌چغینی حس ایتاراك قوّت ئه‌لی یاڭا منطق خوانده یوق.

اوزینك اوتلی خیالی بلان منطق ویرمه‌گان معلوماتینی ویردی بلوب خیاللانوب یوریدر. ایساغوجی اوته شمسیه‌ده اوته اول آراده سلم خوان‌ده بولادر.

ایشته بو زماندن اعتبارا فکری سلیم شاکردنك کوزلری آچلادر. شاکرد بو درجه‌گه یتکانن ایندی اون یدی‌یاشلرینه یتکان بولادر. کشی توسلی کیونه‌سی کیله باشلیدر. یکتلك فکریده طوادر . آنادن کیلگان یاردم کافی توگلدر . نه اشلارگه قایدن آقچه آلورغه . نیچوك آزارق کشی‌توسلی کینوب آدم کبی‌طورورغه؟ بونك ایچون بوڭا یکی یول کورسته‌لر : بری قرغزغه چغو ایکنچی‌سی مکارجه‌گه بایلرغه آش پشریرگه بارو . تلاسه قایسون اشله‌سون باشی صاف عقلی یرینده بولغان شاگردنك بر یل قرغزدن یا بر یل مکارجه‌دن صوڭ کوزی دخی‌ده آچیلادر. قرغزستانده، نادان قرغیزنك معامله‌سی ، مولده‌که‌گه بر نوع خدمتچی دیب قاراوی ، آلار آراسنده بتون توبانلك‌نی قبول ایتو هر بری شاگرد

نی توشندن اویغاته‌در . خصوصا مکارجه بتونلای رحیم‌سز بر صورتده شاگردنك بتون ماتور ماتور خیاللرینی جیموره‌در.

روسلرده هیچ تحصیل کورمه‌گان کشیلر اشی بولغان آش تاشوچیلق خواجه بولغان بزنك جاهل وطوپاس بایلارنك معامله‌سی ، چرا تلولر بای وپریکاشچیك وبتون کیبت اصحابی طرفندن سوگلولر قارا آلجابقچلری مایلانوب بتوب یورولر ، روسقه یومشقه یبارلوب روسچه سوبلی بلمای کورگان رذالتلر، شاکردنك روحینی تیران، عمیق وفاجع بر صورتده خورلانده‌در ، شاگرد حیاتدن بیزو درجه‌سینه بر مأیوسیتکه اوغریدر.

قایه صوڭ کوب نرسه بلولر؟ قایه‌صوڭ معرفتلی بولولر ؟ قایه صوڭ کمالتلرگه ایرشو؟ قایه صوڭ حرمتلو زور بر کشی بولو؟ بو بیچاره بالا آولنده بر مخدوم بر نجیب کشی توگل ایدیمی ؟ صوڭ بو بیچاره مدرسه‌ده کوب نرسه بلوب معرفتله‌نوب فکرا وتربیة کامللانوب عوامدن آیرم بر کشی بولماقچی توگل ایدیمی؟ قایه‌کیتدی بو خیاللر؟ عوامدن یوقاریده بولاچق عوامنك بر نوع محترم رهبری معظم مرشدی بولاچق ایدی توگلمی ؟ قایه کیتدی بو ماتور فرضلر ؟ بونلر قایه اوچدی ؟ بو ماتور استقبالنی بو بیچاره‌دن کم آلدی ؟ بونی کم بو دهشتلی حالکه توشردی ؟

دعوی زور، علم یوق ، کسه بوش ، حال بر باد ، استقبال قارانغی! بو حالگه‌بو بیچاره شاگردنی کم توشردی بونی کم آش پشروچی بولورغه مجبور ایتدی ؟

بوڭا کم پریکازشچیکلرنك کاوشلرینی سورتدره باشلادی ؟

بو سؤاللرگه شاگرد تونی کونی جواب ازله‌رگه باشلادیلر . بو جوابنی طابمی قالمی. آنی معلوماتسز قالدرغان، توبسز هوالاندرغان ، آلداب طوتقان یاشلگینی اره‌م ایتکان ، قرغز مولده‌گه‌سی یا آش طاشوچی ایتوب قالدرغان ظالمنك کم ایکانینی شاگرد کشف ایتمای قالمیدر طابادر. بوحالگه یتشکان شاگرد

بولولری حقنده استامبولده سویله‌نگان سوزلر هر بر اسلام مملکتلرینه‌ده طارالاچقدر.

یاپونیاده ترکیه ایلچی خانه‌سی تاسیس ایدیله‌چگی محققدر. یاپونلرنك ترکلرگه محبتلری سببسز توگلدر. چونکه یاپونلر (پورتسموت) صلحنامه‌سندن خوشنود دگللردر. (و. غ.)

مفتی سلطانوفنك معارف ناظرینه اوشبوروشچه تیلیغرام بیرگانلگی گازیته‌لرده کورلدی:

۳۱ نچی مارتده نشرایدلمش، غیر ملتلرنی اوقتو حقنده بولغان قاعده‌لرنك ۱۳ نچی ماده‌سنك اوز حرفلری بولغان ملتلر اوچون اوقوکتابلری ایکی یاقلی یعنی بر یاغی آنا تلنده و بر یاغی روسچه اولور دیگان حکم باردر. اورنبورغ اداره‌ء روحانیه‌سی‌نك مسلمانلری بو حکمده هیچ سببسز هم فائده‌سز طارلق کوره‌در. اوقوکتابلرینی ایکی یاقلی ایتو نتیجه‌سز بولاچقدر چونکه روسچه بلمی طورغان شاگرد روسچه اوقیده بلمی هم شونلقدن روس تلی آنکا قطای تلی قبیلندندر. معلم اوچون روسچه‌سی اوشانداق حاجت توگلدر، چونکه اسلام مدرسه‌لرنده معلم لوازمینه عرب لسانینی یخشی بلکانلر گنه لایقدرلر. روس الفباسی ایله عرب هم باشقه‌شرقی تللرنك تاوشلرینی مکمل چغارو ممکن توگل ایدکی اوشانداق روسچه عباره‌نك فائده‌سزلغینه دلالت قیلدر. خلق ایسه بو قاعده‌لرگه، آنا تلی ایله فائده‌لانودن طیوغه قاراغان کبی قارامقده‌در. مین ایسه‌م، اوز طرفمدن، اداره‌مز تصرفنده اولان اهل اسلام آراسنده چقغان سوز و خوفنی باصمق اوچون مذکور ۱۳ نچی ماده‌نك آخر نصفینی توشورونی جنابگزدن اوتنه‌من.

بوماده معارف ایچون هیچ بر فائده کیترمه‌دیکی حالده، خلقده طنچسزلق باشلاتورغه و لزومسز اولان مشکل حاللرگه سبب اولاچقدر.

بونك نتیجه‌سی حقنده بنی خبرسز قالدرماوگزنی اوتنه‌من. امضا

اورنبورغ مفتیسی حاجی م. سلطانوف.

دوماغه صایلاو قاعده‌لری حقنده یاڭا بیانات.

بو کونلرده داخلیه وزارتی طرفندن هر بر گوبیرناتورلرغه اوزغان یل تصدیق ایدلگان صایلاو نظاملرینه آرتدرلغان بعض بر یاڭا قاعده‌لر کوندرلمشدر. قاعده‌لرنك اکثری دوماغه صایلاو اشلرینی تفتیش ایدوچی کامیسیه‌لرگه متعلقدر. آرادن ایزبیراتیللرگه‌ده عائد بولغان ماده‌لرینی بو اورنده درج ایله‌دك.

۹ نچی ماده. **اخطار.** صایلاو کامیسیه‌سی بولغان یرلرده صایلاو زاپیسکه‌لرینی یازار اوچون آیورم بولمه‌لر ایله یازو اسبابلری هم صایلاو زاپیسکه‌سینك بلانکه‌لری بولورغه تیوشدر (ماده ۲۳)؛ بو بولمه‌لرنك هر برسنده بر وقتده بردن آرتق کشی بولورغه جائز توگلدر.

۱۲ نچی ماده. زاپیسکه‌لرینی یاشچککه صالغان یاخود زاپیسکه‌لری قبول ایدلماگان صایلاوچیلر هیچ توقفسز صایلاو بولا تورغان یورطدن چقوب کیتولری لازمدر.

۹ نچی ماده. صایلاو بولا تورغان یورطده هم ایزبیراتیللرنك کره تورغان یوللرنده کاریدور و باصقچ‌لرده ایشك توبلرنده هم شول صایلاو بولا تورغان یورط تیره‌لرنده دعوتنامه‌لر ئلوب قویارغه، ۋیبورشکلککه تعیین ایدلگان کشیلرنك اسملری یازلغان زاپیسکه‌لر رساله‌لر و بوگار اوخشاشلی نرسه‌لر ئله‌شورگه یاخود سوزلر سویله‌ب خلقنی دیمله‌رگه هیچ رخصت یوقدر.

صایلاوچیلرنی صایلایلر.

روسیه‌ده صایلاوچیلرنی صایلارغه کرشکانلری بولماسه‌ده آنلرنك اوزلرینی کوبدن صایلاب بتردیلر. صایلاو نظامینی قسا قسا تأویل ایتوب سینات محکمه‌سی برنچی دوماغه صایلاوغه قاتشقان کشیلرنك یارتیدن زیاده‌سینی صایلاب صایلاودن محروم ایته‌ش ایدی.

کیف شهرینك پالیسه‌سی سیناتدن‌ده آرتدرمش:

خاتونسز کشیلرنك فاتیرده بر سنه طورولری حقنده بولغان اعلامنامه‌لرینی تصدیق قیلماغانلر ایمش. فکرلر نچه فاتیرده طوروچیلرنك خاتونلیلر یغنه صایلاوغه قاتشورغه تییشلی ایمش. چونکه سیناتنك بیاننده سیمیه‌لی معیشتده بولغان فاتیر اعتبارغه آلنغان دیلر ایمش.

خاتونسز کشینك ایسه، طبیعی سیمیه‌سی یوقدر.

اوچنچی دوماغه صایلاغان زمانده بعض شهرنك پالیسه‌لری خاتونلی کشیلرنك بالاسزلرینی‌ده قبول ایتمزلر. حاضرده بعض ۋولستلرنك پیسرلری پادشاه قارت کشیلرنی گنه صایلارغه قوشقان دییوب خلقنی آلدیلر ایمش.

گازیته‌لر حققنده.

ییدی صو ولایتی باختی قلعه‌سنده ملا عمر نذیرف اسملی کیمسه اداره‌مزه اوزون بر مکتوب یازوب یولدزغه درج قیلنووینی اوتنمشدر.

ملا عمر افندی بومکتوبنده مرآت ایله الفت آراسنده‌غی تناقضلردن بحث ایدییور. هر بر تناقضلری عباره ونومرولری ایله تطبیق ایدییور.

بز بوڭا هیچ تعجب ایتمیمز. انساننك فکری آلماشنمق‌ده هیچ تعجب ایدیله‌چك اش یوقدر.

البته دنیاده هر خصوصده بر فکرده دوام ایدن انسانلرده بولنور. لکن بو بر فکر، طوغری اولدقده صاحبی اوچون نه قدر کمال ایسه، خطا اولدقده آندن ایکی مرتبه زیاده نقصدر.

فکر ورأیلرگه کامل قناعت حاصل اولمادقچه قرار و یروب آنی عالمگه حق فکر بهاسینه صاتارغه آشقمق‌ده کمالاتدن دگلدر.

بر کره دعوا قیلنمش فکرنك خطالغی ظاهر اولدقده تناقض ایتمه‌مك بهانه سیله اول فکرده تعصب ایتمك ینه کمال دگلدر.

مجتهد متبوعمز امام اعظم ابو حنیفه حضرتلری: «مینم سوزیمه گنه ایه‌رمه‌گز، سوزمنی اثبات اوچون کیترگان دلیلیمه قاراگز» دیمشدر.

بیك طوغری سوزدر.

گازیته اوقوچیلرده مقاله‌لرده یازلغان سوزلر حقنده دلیللرینه قاراب حکم ایتمك تییشلیدر.

بری یولداشینی کیمستمك مقصودی ایله: «فلان وقتده بو خصوصده شویله دیمش ایدگز ایمدی حاضر آنك تمام خلافنچه بویله دییورسگز. بو حال نقص دگلمی؟» دیمش.

یولداشی‌ده: «اویله افندم اوّلده شویله دیمشدم، شیمدی بویله دیمکده‌یم. لکن بو حالم نقص دگل بلکه کمالدر. چونکه فکرده ترقی ایتدم» دییوب الزام قیلمشدر.

ایسکی منطقده‌غی: «بل الانسان الواحد یناقض نفسه فی وقتین» دیگان سوز سببسز یازلامشدر.

ینه ملا عمر افندی بیان‌الحق‌ده احمدجان سیداشف ایله عینان ۋایسف مناظره‌سی حقنده کوب شیلر یازادر.

هر ایکی طرفنك سوزلرینی نقل ایدوب اعتراضلر ایدییور.

مکتوبنك بوقسمینی‌ده یولدزغه درج قیلمادق. مناظره‌سی قایده یازلمش ایسه، اعتراضلری‌ده اوراده یازلمالی.

پتربورغده بیوك مهمانلر.

روس یاپون محاربه سنده قوراپاتکین عسکرینه آزق حاضرایدن قطای مسلمانلرندن پولقوونیك داود افندی ایله شتاب قاپیتان مصطفی علی افندی حضرتلری روسیه حکومتندن بریاریم میلیون روبل قدر حساب آلمق ایچون پتربورغه کلدیلر.

مصطفی علی افندی روس لسانینی مکمل بیلور. مهمانلر جمعیت خیریه محله‌سنده نماز قیلورلر، عیسی محمدف خانه‌سنده مسلمان طعامی ییه‌رلر. غایت پرهیزکار خالص مسلمانلردر. پتربورغده مشهور فامیلیالرده مهمان بولوب اهل اسلام ایله مصاحبه ایتمیه زیاده‌سیله رغبت ایدرلر. روسیه مسلمانلرینك دینی هم دنیوی حاللرینی صوراشورلر. مملکتلرینك حاللرینی حکایه ایدرلر. پتربورغده جامع یوقلغندن تعجب ایدرلر. قطای پای تختی پکین‌ده ۳۵ جامع وارایمش. هر بری پتربورغ کنیسه‌لرندن بیوکره‌ك ایمش.

هم اهل اسلامی برلشدرمك بابنده‌بعض معقول فکرلر بیان ایدرلر. قطای مسلمانلری آراسنده بیوك حرکتلر وار ایمش ترکیه‌دن عربستاندن معلملر دعوت ایدوب اولادلرینی ترکیه‌یه عربستانه یاۋروپایه کوندرمك فکری قطای مسلمانلرنده بیك قوتلی ایمش. مهمانلر فکرنچه شو طریق ایله عالم اسلامده تعارف اتحاد پیدا اولاچقدر. «ا.»

اسلام عالمندن.

حاضرده مسلمانلر آراسنده شائع بولغان خبرلرگه قاراغانده مسلمانلرنك دینی اشلری خصوصنده کیڭاش ویرمك اوچون مفتی سلطانوف پیتربورغه چاقرتلمشدر.

بوخصوصده استفسار قیلوب تورلی طرفدن قزانغه تیلیگراملر کیلمکده‌در.

شاید مفتی حضرت بوالوغ اش حقنده کیڭاش ویرو اوچون یالغوزی‌غنه وارماس. اوزی ایله برابر تورلی طرفدن بر نیچه علماده آلوب بارور.

خارجی خبرلر.

قتای.

بو سنه قتاینك خونان اسملی ولایتنده بیك الوغ عسکر تعلیماتی و صوغش تجربه‌لری (مانیۋر) اجرا قیلندی.

بو تجربه‌ده یاۋروپا ایلچی خانه‌لرندن‌ده بر نیچه‌شر آفیتسرلر حاضر ایدیلر.

تجربه بیك گوزل نتیجه‌لر ویرمشدر. قتای عسکرینك یاۋروپا تعلیماتینه کامل قابلیتی بیك آچق ظاهر اولمشدر.

اویره‌توچیلر عموما یاپونیه آفیتسرلاری

بر کوننی بو سببی مدرسه ایکانینی آڭلیدر.

ایشته مدرسه تحصیلی بوندن عبارتدر.

بو حالدن چیغارغه شاگرد قایسی معلم بولادر، قایسی مدرسه‌نی طاشلاب نه بولسه بر خدمتکه کره‌در. معلملکده بزم ملت یکیتلرینك حال حاضرینده بو استقبال توگلدر. استقبال بولسه‌بیله شاگردنك اوکنگانی اشنی قایتاروب آلا آلمیدر.

شاگردنك ایك اوکنگانی مسئله روحنه موافق بر تحصیل، بالا زماننده‌غی خیالنه مناسب بر تربیه کورمه‌گانلکدر. بونی نه معلم بولمق نه سوداگه طوتنمق جووب طاشلیدر. بوڭا یکانه چاره یاڭی باشدن یاشلك اوتکانینه قاراماینچه بالا وقتده‌اوقیه‌سی نرسه‌لرنی اون سکزلرده‌یکرمی‌لرده‌باشلاب اوقومقدر. فقط قایده؟ کمدن؟ آقچه قایدن آلورغه؟ شولای بولسه‌ده بزم شاگردلر طاش کیسه‌ر بر غیرت سایه‌سنده بر نیچه‌سی بو چیغلماز حالدن‌ده اوزلرینی چقارمغه موفق اولادر. لکن بونلر بیك آز علی‌العموم — حاضرده یکرمی یاشلرینده فکری سلیم شاگردلریمزنك دهشتلی حالی بودر. بوش اوتکان یللرغه اوکنو حال حاضریندن طویو، استقبال ایچون آبدراو.

بو کونده مع‌التأسف مدرسه تحصیلنك نتیجه‌سی بودر.

شاگردلر بو حالگه راضی بولوب طورو احتماللری یوقدر.

آلای بولغاچ نه اشلارگه کیراك صوڭ دیه‌چکلر؟ مینم بو مقاله‌ده کورسه‌تماکچی بولغانم شاگردلرنك قوزغالووینك سببلری و باعث معنویلریدر. هیچ اولمازسه استقبال شاگردلرینی بو حالدن قوتقاریرغه چاره وارمی یوقمی؟ بو مقاله‌ده مین بو مسئله‌گه کرشمیمن. لکن امینمگه شاگردلری بو حالگه توشره طورغان سببنی بترو. ایکنچی تعبیر ایلان ایتکانده مدرسه‌لرنی اصلاح قیلو ممکندر.

نیچك اصلاح ایتمالیدر؟ بوسی بو مقاله اشی توگلدر. کوریك کیڭاشیك.

مدرسه‌ده بری.

ایمش. عسکرلرده بعینه یاپونیه فورماسنده کینمشلر.

قتاینڭ عسکری، وزیر ومأمورلری تعلیماندن بیك راضی اولمشلر. باشقه ولایتلرنڭ هر برنده تیزدن اوشبو روشده تعلیمات عسکریه اجرا قیلورغه قرار ویرمشلر.

قتایده یاپونیه آفیسرلرینه بیك احترام نظری ایله قاراب روسیه آفیسرلرینه تحقیر نظری ایله قاریلر ایکان. خونان گوبیرناتورینڭ مجلسنده کنایه ایله اهل مجلسنڭ کولووینه چدی آلمیچی روسیه آفیسرلری عارلەنوب مجلسدن چقوب کیتمشلر.

پیرسیه.

پیرسیەده حاضرده روسیەنڭ دوماسی کبی ملت مجلسی نظاملر حقنده مشاوره ایتمکدەدر. روسیەده اولدیغی کبی پیرسیەدەده خلق تورلی پارتیەگه آیرلا باشلامشلر.

حاضرده ملت مجلسنده ایکی پارتیه بربرسی ایله بیك قاتی مناظره ومنازعه قیلشمقدەدرلر. برسی حکومت پارتیەسی ایکنچیسی خلق پارتیەسی دیبوب تسمیه قیلنورلر. البته بو پارتیەلرنڭ نی روشده بربرسینه خلاف طوراچقلری روسیەدەگی سیاسی نزاعلرنی تیکشروب طوروچیلرغه معلومدر.

بوکونلرده خزینه کیرەگینه (١٠) میلیون صوم آقچه طابو خصوصنده بو ایکی پارتیه بیك قاتی نزاع قیلشالر.

حکومت پارتیەسی «آقچەنی آنگلیەدن آلیق»دی. خلق پارتیەسی: «اوز خلقمزدن آکسیه ایله آقچه جییوب ملی بر بانك آچیق وکیرەك بولغان قدر خزینەمزگه بورچنی شول بانكدن آلیق»دی. قای طرفنڭ سوزینه قرار ویرلەچگی معلوم توگلدر.

داخلی خبرلر

پیتربورغده اوکتابریستلر پارتیەسینڭ مجلسنده چیستاکوف اسملی چلین روسیەدەگی سیاسی پارتیەلرنی ایکی طائفەگه بولوب دیمش:

روسیەده سیاست فتنەسی چغو ایله خلق ایکی طائفەگه آیرلدی:

برنچی طائفه فتنه چغاروچی سوسیالیستلر ایله آفتانومیه صوراوچی غیر روس قوملردر.

ایکنچی طائفه وطنمز روسیەنڭ فائدەسینی قایغرتوچیلردر.

اوّلگی دوما طاراتلدقدن صوڭره بو طائفەلرنڭ قایوسی غالب ایکانلگی بیك آچق معلوم اولدی.

بزنڭ اوکتەبر اتفاقی پارتیەسنده خاص روس پارتیەلرندەگی کبی روس ملتینی گنه خاصلاب کوتەرو فکری یوقدر. چونکه هرکمنڭ حقوقی تیگز قیلنو قاعدەسی بزنڭ پروگرامده واردر.

چیستاکوف فکرنچه صول طرف پارتیەلر ایله غیر روس ملتلرنڭ هیچ برسی روسیەنڭ فائدەسینی قایغرتمیلر ایکان.

روسیەده کملر عیشت قیلسه، آنلر اوچون روسیه وطن بولادر.

هرقوم عمومی وطننڭ ترفیسینی استیدر.

بو سوزندن آڭلادرکه چیستاکوف روسیەنی روسلرنڭغنه وطنی دیبوب گمان قیلادر. باشقه قوملرنی عموما کیلمشەك دیبوب فکرلیدر.

اوکتەبریستلرنڭ عدالتسزلگی بیگرەك اوشبو نقطەدەدر. شول سببدن غیر روس قوملر عموما بو پارتیەگه خلافدرلر.

●● اوکتەبر ونویابر آیلرنده یوز سکسان آراقی کیبتی، براصکلاد، یدی یوك، سکز اسپورشچیك طالانمشدر. بونلرنڭ مجموعسندن خزینەگه کیلگان ضرر یتمش اوچ مڭ آلتی یوز توقسان سکز صومدر. (٥٨) واقعەده طالاوچیلرنڭ هجوملری نتیجەسز قالمشدر.

●● گراف ایگناتییفنی اوترگان کشی مسکاوده فیدلیروفسکی مکتبنده اوقوغان شاکرد ایمش. حاضرده یارالری سلامتلنوب کیله ایکان. گرافنی ساتسیال ریۋالوتسیونیرلرنڭ امری برله اوترگانلگینی اقرار ایتمش. مسکاودن تۋیرگه مخصوص گرافنی اوترو اوچون کیلمشدر.

●● خاربین‌دن خبر بیرولرینه کوره اول طرفلردەغی سوداگرلر صوغش بولو احتمالینی ایشتوب بیك خفالانمقدەلر وکوبسی اشلرینی طوقتاتوب روسیەگه قایتورغه سعی قیلمقدەلر ایمش.

●● بوکونگه قدر اهالینی خوفده طوتمقده اولان «روس‌خلقی‌صایوزی» و«ریۋالوتسیه ایله کورەشو» صایوزلرینڭ صوغشچی فرقەلرینڭ قوراللرینی اوشبو آرالرده تمام جیولوب آلوناچق دیگان خبرلر ایشدلمکدەدر.

●● «ناۋ. گازیته»نڭ خبر بیروینه قاراغانده، بوکونده حربی حالتده، فوق العاده وشدتلی محافظه حالتنده اولان اویەز، گوبیرنا وشهرلر شول حالتلرنده ١٩٠٨ نچی یلغه قدر قالدریلاچق ایمش.

●● ریگا گینیرال گوبیرناتوری اوزینڭ اشلری حقنده کانسەلریەسینه کورسەتمەینچه هیچ بر سوزنیده یازماسقه محلی گازیتەلرگه امر ایتمشدر.

●● «پیتربورغ گازیتەسی» نڭ یازووینه نظراً خارجیه، حربیه، بحریه وزارتلری روسیه اچندەگی بعض شهرلرده اشپیون بولوب یوروچی یاپونلرنڭ بارلغندن خبر آلمشلردر.

اشپیون بولوب یوروچی کشیلرنڭ اکثری صاری جنس خلقدن بولماوی روایت ایدلەدر. بوندی خوفلی اشپیونلرنی طابو اوچون هر تورلی سببلرگه تشبث ایدلمشدر.

روس - یاپون اختلافی

خارجیه وزارتندن خبر بیرولرینه کوره روس-یاپون اختلافی حاضرگی کونده یاگا بر صورتکه کرمشدر.

بوکونگه قدر ایکی آراده بولغان اختلافلرنی حل قیلونی (غاآغا) کانفرینتسیەسینه طابشرودن بیك‌کوب مانعلر بولمش ایکان، حاضرگی کونده هر ایکی طرفنڭ رضالقلری ایله اش اوڭغایغه‌رق کیلمکدەدر. ایزۋولسکی ایله یاپونیانڭ ایلچیسی «ماتانا» نڭ مخابرەلرنڭ اختلافنی تربیتیسکی صودنڭ قاراوینه طابشرغه قرار بیرگانلکلری آڭلاشلدر. شول صودده بو اختلاف مسئلەلریده قارالاچق هم پورتسموت معاهده‌نامەسی اصلاح ایدلەچك وبعض یاگا مادەلرده علاوه ایدله چکدر.

دیمك‌که یاپونیه سوز وکیکاش ایله گنه صوغشونی تلیدر. اگرده سوزیده طوپلری کبی اولسه، روسیه اوچون خوفلیدر. هرنه‌ایسه، الله‌تعالی مملکتمزنڭ بارچه اهالیسینه طنچلق نصیب ایله سون.

●● یوللر وزیری اوشبوکونلرده وزیرلرنڭ کیکاش مجلسینه تیزکوندن سیبیریەگه ایکنچی تیمریول خطی یاصاونڭ لزومینی عرض ایده چکدر.

●● بوسنەده آزیای وسطیده ماموق بیك برکتلی اولمش. اوزغان‌یلده آزیادن ١٢ مڭ ۋاگون ماموق چقغان ایکان. بوسنەده اون‌بیدی‌مڭ ۋاگون ماموق چغاچقی امید ایدلەدر.

●● «روس پاراخود شرکتینڭ» اسکندریه شهرینه باروب کیلوب یورمکده اولان «ۋیلیکی کنەز آلیکساندر» اسملی بر پاراخودی بوکونلرده آدیسەده بولورغه تیوش ایکان، فقط عادتده کیلمکده اولان وقتدن نی‌قدر زمانلر اوزسەده پاراخود کلمەمشدر. پاراخودنڭ قاید یوغالغانینی هیچ بلمیلر.

●● برکونلرده «ایمپیراتور نیکالای» نام پاراخودده جهنم ماشینەسی شارطلاغانلغی خبر ایدلمش ایدی. بوکونلرده بو اشده دخللری بارلغی گمان ایدلگان ایکی ماتروس حبس ایدلمشلردر.

●● کونتر آدمیرال نیباگانف ایله اوچ کاماندیرنی اولم جزاسی ایله حکم ایدلگانلگی گازیتەمزنڭ اوزغان نسخەسنده یازلمش ایدی. بونلرغه ایدیلان حکمنڭ قرارنامەسی ٢٨ نچی دیکابرده اعلان ایدله چکدر. اول وقتقەقدر پادشاه حضرتلرینڭ مرحمت ایدرك اولم جزاسینی باشقه بر جزاغه آلماشدرویده احتمالدر.

قزان خبرلری

آچلرغه یاردم ایتو اوچون نی لازم؟

بو طرفلردەغی قریه اهالیسی پیریپیس بوینچه، اگرده آنڭ اوستینه هر یل بر یارم پراسینت خلق آرتونی علاوه ایدلسه، بو یل ایکی میلیون ایکی یوز اون دورت مڭ جاندر. اگرده ایمچەك بالالرینی حساب ایدلمەسه توگالگنه ایکی میلیون ایکی یوز مڭ کشی دیسەکده جائزدر. اگرده کشی باشینه اون‌سکزار پوط ایکمك کیرکلگی فرض قیلنسه بونلرنڭ کیچنولری اوچون (٢٢) میلیون (٣٩٤) مڭ پوط ایگون لازم بولادر.

١٩٠٦ نچی یل اچنده (١٤) میلیون (٧٧٤) مڭ پوط آرش حاصل اولمش. (بو مقداردن بر میلیون دورت یوز یتمش مڭ پوط آشلق چاچار اوچون کینمش) حکومت طرفندن توقز میلیون توقسان مڭ پوط قرضغه بیرلمش. بونلرنی چغارغاندن صوڭ ١٧ میلیون ایکی یوز یکرمی آلتی مڭ پوط ایگون یتوشمایەچکی کورینەدر. اگرده بعض کشیلرنڭ اوزلرینڭ کیچنورلك وبعضلرینڭ حتی صاتارلق آشلقلری بارلغی فرض ایدلسه اولده یاگا آشلق اولگرگانچیگه قدر یتوشمایەچکدر. اگرده بو صافلق آشلقلرنڭ یکرمی پراسینت قدر بارلغی فرض ایدلسه ده اول تقدیرده‌ده اون اوچ میلیون پوط قدر آشلق یتوشمەیەچکدر. بو قدر آشلقنی قایدن ونی روشده آلورغه کیرەك.

●● بو کونلرده مکتبلر ناظری (اینسپیکتور) قزانده‌غی مدرسلرگه مدرسەلری حقنده بر استفسار یوللامش. بو استفسارده مدرسلرنڭ اوزلرندن باشقه ینه کملر درس ئەیتو ایله مشغول اولدقلری‌ده صورالمش ایمش.

ایسکی نظاملر بوینچه حکومت مأمورلری مسلمانلرنڭ دینی مدرسەلرینه فقط بر ابتدائی مکتب دیبوب‌کنه قارامقچی بولالر.

حال بوکه مدرسەلر روسلرنڭ (دوخاۋنایا آکادیمیه وسیمینارية) لری درجەسنده حساب قیلنورغه تییشلی مکاتب عالیهٔ دینیه‌درلر. مکتب شعبەلری آیرلوب مدرسەلر عموما ادارهٔ روحانیه تصرفنده بولورغه تییشلیدرلر.

نیژنی مجلسیده بوگا قرار ویرمش ایدی. اول وقت اینسپیکتورلرنڭ مدرسەلرنی تیکشرورگه حقلری قالماس ایدی.

مکتبلر ایسه، خلقنڭ اوز تصرفینه طابشرلمق تییشلیدر.

●● «بیان الحق» گازیتەسینڭ کیچەگی کون چقغان نسخەسی کانفیسکاوایت ایتلمشدر.

●● زیمسکایا اوپراۋاده کیچەکیچ مسلمان آوللرینڭ مکتبلرینه زیمستۋادن آقچه بیرو مسئلەسی هم بوتون اویەزده هر بر بالانی اوقورغه هم یازارغه اویرەتونی لازم ومجبوری ایتو حقنده کیکاش ایدلدی. نیلرگه قرار ویرلدیکی صوڭره معلوم اولور.

زیمستوادن اعلان.

قزان اویەزینڭ آول خلقی هیچ برسی قالمیچی خزینەدن بورچقه یاردم صوریلر. حال بوکه آرالرنده هیچ محتاج بولماغانلری‌ده کوبدر.

بونڭ سببی شول ایمش‌که آول جماعتی بر قریەگه آلنغان بورچنی بوتون آول خلقی جییلوب تولەرگه تییش بولا دیبوب گمان قیلالر ایمش. واقعا اوّلده نظام شولای ایدی. (کروگاۋایا پاروکه) نظامی وار ایدی.

بوتون آول خلقی بر برسینه کفیل ایدیلر. نظام بوینچه تولی آلماغان کشیلر اوچون بوتون آول تولەمك لازم ایدی.

ایمدی حاضرده بو نظام بتدی. یاردم کم اسمینه آلنغان بولسه، آلغان مقدارینی شول کشی اوزی تولەیەچکدر.

بر کشینڭ بورچی ایکنچی بر کشیدن تولەنلمەیەچکدر. باشده یاردم آلوبده صوڭرەدن آلمی باشلاغان کشیدن‌ده آلغان مقداری‌غنه تولەتلەچکدر.

قزان اویەزی اسپیزدینڭ رئیسی: باراتینسکی.

مسلمان پریکازچیکلری اعتبارینه!

دیکابر ١٥ نده جمعه کون، کوندز ساعت ٣ ده، سودا خدمتکارلری جمعیتینڭ فاتیرنده (قزانسکی اورامده بیرگمان یورطنده) کیبت آچو ویابو هم خدمت اهللرینڭ اش ساعتلرینی تعیین قیلو حقنده نویابر ١٥ نده چغارلغان یاگا زاکون ایلان پریکازچیکلرنی طانشدرو اوچون اوبشی صابرانیه بولاچق. بو صابرانیەغه کرو اوچون جمعیتکه اعضا بولوچیلق لازم بولمای، پریکازچیك هم غیری خدمتکارلرنڭ بارسینڭده کروگه حقلری باردر. دخیده بو صابرانیه مخصوص مسلمانلر اوچون تعیین قیلنغانلقدن ممکن قدر پریکازچیکلرنڭ کوبرەك کیلولرینی اوتنەلر.

Лито-Типографія И. Н. Харитонова. Казань. Редакторъ - издатель Ахмедъ Низамовичъ Максудовъ.